

SOPIMUS TŠEKin TASAVALLAN, VIRON TASAVALLAN,
KYPROKSEN TASAVALLAN, LATVIAN TASAVALLAN,
LIETTUAN TASAVALLAN, UNKARIN TASAVALLAN,
MALTAN TASAVALLAN, PUOLAN TASAVALLAN,
SLOVENIAN TASAVALLAN JA SLOVAKIAN TASAVALLAN
OSALLISTUMISESTA EUROOPAN TALOUSALUEESEEN

EUROOPAN YHTEISÖ,

BELGIAN KUNINGASKUNTA,

TANSKAN KUNINGASKUNTA,

SAKSAN LIITTOTASAVALTA,

HELLEENIEN TASAVALTA,

ESPANJAN KUNINGASKUNTA,

RANSKAN TASAVALTA,

IRLANTI,

ITALIAN TASAVALTA,

LUXEMBURGIN SUURHERTTUAKUNTA,

ALANKOMAIDEN KUNINGASKUNTA,

ITÄVALLAN TASAVALTA,

PORTUGALIN TASAVALTA,

SUOMEN TASAVALTA,

RUOTSIN KUNINGASKUNTA,

ISON-BRITANNIAN JA POHJOIS-IRLANNIN YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA,

jäljempänä 'EY:n jäsenvaltiot'

ISLANNIN TASAVALTA,

LIECHTENSTEININ RUHTINASKUNTA,

NORJAN KUNINGASKUNTA,

jäljempänä 'EFTA-valtiot'

jäljempänä yhdessä 'nykyiset sopimuspuolet'

sekä

TŠEKIN TASAVALTA,

VIRON TASAVALTA,

KYPROKSEN TASAVALTA,

LATVIAN TASAVALTA,

LIETTUAN TASAVALTA,

UNKARIN TASAVALTA,

MALTAN TASAVALTA,

PUOLAN TASAVALTA,

SLOVENIAN TASAVALTA,

SLOVAKIAN TASAVALTA,

KATSOVAT, että Tšekin tasavallan, Viron tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Unkarin tasavallan, Maltan tasavallan, Puolan tasavallan, Slovenian tasavallan ja Slovakian tasavallan Euroopan unioniin liittymistä koskeva sopimus, jäljempänä 'liittymissopimus', allekirjoitettiin Ateenassa 16 päivänä huhtikuuta 2003,

KATSOVAT, että Euroopan talousalueesta tehdyn Portossa 2 päivänä toukokuuta 1992 allekirjoitetun sopimuksen, jäljempänä 'ETA-sopimus', 128 artiklan mukaisesti yhteisön jäseneksi tulevan Euroopan valtion on haettava Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen osapuoleksi,

KATSOVAT, että Tšekin tasavalta, Viron tasavalta, Kyproksen tasavalta, Latvian tasavalta, Liettuan tasavalta, Unkarin tasavalta, Maltan tasavalta, Puolan tasavalta, Slovenian tasavalta ja Slovakian tasavalta ovat hakeneet ETA-sopimuksen sopimuspuoliksi,

KATSOVAT, että tällaisen osallistumisen ehdoista ja edellytyksistä tehdään nykyisten sopimuspuolten ja jäsenyyttä hakeneiden valtioiden välinen sopimus,

OVAT SOPINEET seuraavan sopimuksen tekemisestä:

1 ARTIKLA

1. Tšekin tasavalta, Viron tasavalta, Kyproksen tasavalta, Latvian tasavalta, Liettuan tasavalta, Unkarin tasavalta, Maltan tasavalta, Puolan tasavalta, Slovenian tasavalta ja Slovakian tasavalta tulevat ETA-sopimuksen sopimuspuoliksi, jäljempänä 'uudet sopimuspuolet'.
2. Tämän sopimuksen voimaantulosta lähtien ETA-sopimuksen määräykset, sellaisina kuin ne ovat muutettuina ennen marraskuun 1 päivää 2002 tehdyillä ETA:n sekakomitean päätöksillä, sitovat uusia sopimuspuolia samoin edellytyksin kuin nykyisiä sopimuspuolia sekä tässä sopimuksessa määrätyillä ehdoilla ja edellytyksillä.
3. Tämän sopimuksen liitteet ovat erottamaton osa sopimusta.

2 ARTIKLA

1. MUKAUTUKSET ITSE ETA-SOPIMUKSEN TEKSTIIN:

a) Johdanto:

Sopimuspuolten luettelo korvataan seuraavasti:

"EUROOPAN YHTEISÖ,

BELGIAN KUNINGASKUNTA,

TŠEKIN TASAVALTA,

TANSKAN KUNINGASKUNTA,

SAKSAN LIITTOTASAVALTA,

VIRON TASAVALTA,

HELLEENIEN TASAVALTA,

ESPANJAN KUNINGASKUNTA,

RANSKAN TASAVALTA,

IRLANTI,

ITALIAN TASAVALTA,

KYPROKSEN TASAVALTA,

LATVIAN TASAVALTA,

LIETTUAN TASAVALTA,

LUXEMBURGIN SUURHERTTUAKUNTA,

UNKARIN TASAVALTA,

MALTAN TASAVALTA,

ALANKOMAIDEN KUNINGASKUNTA,

ITÄVALLAN TASAVALTA,

PUOLAN TASAVALTA,

PORTUGALIN TASAVALTA,

SLOVENIAN TASAVALTA,

SLOVAKIAN TASAVALTA,

SUOMEN TASAVALTA,

RUOTSIN KUNINGASKUNTA,

ISON-BRITANNIAN JA POHJOIS-IRLANNIN YHDISTYNYT
KUNINGASKUNTA,

SEKÄ

ISLANNIN TASAVALTA,

LIECHTENSTEININ RUHTINASKUNTA,

NORJAN KUNINGASKUNTA,"

b) 2 artikla:

i) Korvataan b alakohdan teksti seuraavasti:

""EFTA-valtioilla" Islannin tasavaltaa, Liechtensteinin ruhtinaskuntaa ja Norjan kuningaskuntaa;"

ii) Poistetaan c alakohdasta ilmaisu "ja Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksesta".

iii) Lisätään kohta seuraavasti:

"d) "16 päivänä huhtikuuta 2003 hyväksytyllä liittymisasiakirjalla" Tšekin tasavallan, Viron tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Unkarin tasavallan, Maltan tasavallan, Puolan tasavallan, Slovenian tasavallan ja Slovakian tasavallan liittymisehtoja ja Euroopan unionin perussopimukseen tehtyjä mukautuksia koskevaa asiakirjaa, joka on hyväksytty Ateenassa 16 päivänä huhtikuuta 2003 ."

c) 109 artikla:

Poistetaan kohdasta 1 ilmaisu "ja Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksen,".

d) 117 artikla:

Korvataan 117 artiklan teksti seuraavasti:

"Rahoitusjärjestelmiä koskevat määräykset esitetään pöytäkirjassa 38 ja pöytäkirjassa 38 a."

e) 121 artikla:

Kumotaan c alakohta.

f) 126 artikla:

Muutetaan 1 kohta seuraavasti:

- i) Poistetaan ilmaisu "ja Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimusta".
- ii) Korvataan ilmaisu "näissä perustamissopimuksissa" sanoilla "tässä perustamissopimuksessa".
- iii) Korvataan ilmaisu "Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan, Islannin tasavallan, Liechtensteinin ruhtinaskunnan, Norjan kuningaskunnan ja Ruotsin kuningaskunnan" sanoilla "Islannin tasavallan, Liechtensteinin ruhtinaskunnan ja Norjan kuningaskunnan".

g) 129 artikla:

- i) Lisätään 1 kohdan ensimmäisen alakohdan jälkeen alakohta seuraavasti:

"Euroopan talousalueen laajentumisen myötä tämän sopimuksen toisinnot tšekin, viron, unkarin, latvian, liettuan, maltan, puolan, slovakian ja slovenian kielellä ovat yhtä todistusvoimaiset."

- ii) Korvataan 1 kohdan uusi kolmas alakohta seuraavasti:

"Asiakirjojen tekstit, joihin liitteissä viitataan, ovat yhtä todistusvoimaiset englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, latvian, liettuan, maltan, portugalil, puolan, ranskan, ruotsin, saksan, slovakian, slovenian, suomen, tanskan, tšekin, unkarin ja viron kielellä sellaisina, kuin ne on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä, ja tämän varmentamiseksi tekstit laaditaan myös islannin ja norjan kielellä ja julkaistaan Euroopan unionin virallisen lehden ETA-täydennysosassa."

2. MUKAUTUKSET ETA-SOPIMUKSEN PÖYTÄKIRJOIHIN:

- a) Pöytäkirja N:o 36:

Korvataan 2 artiklan ensimmäinen kohta seuraavasti:

"ETA:n parlamentaarinen sekakomitea koostuu 24 jäsenestä."

b) Uusi pöytäkirja N:o 38a

Lisätään pöytäkirjan N:o 38 jälkeen uusi pöytäkirja N:o 38a seuraavasti:

"PÖYTÄKIRJA N:o 38 a

ETA:N RAHOITUSJÄRJESTELMISTÄ

1 ARTIKLA

EFTA-valtiot edistävät taloudellisten ja sosiaalisten erojen vähentämistä Euroopan talousalueella rahoittamalla 3 artiklassa lueteltujen ensisijaisten alojen investointi- ja kehittämishankkeille myönnettäviä avustuksia.

2 ARTIKLA

Edellä 1 artiklassa määrätyn rahoitusosuuden suuruus on 600 miljoonaa euroa, ja se annetaan käyttöön 120 miljoonan euron vuosittaisina maksusitoumuksina 1 päivän toukokuuta 2004 ja 30 päivän huhtikuuta 2009 välisenä ajanjaksona.

3 ARTIKLA

1. Seuraavien ensisijaisten alojen hankkeet voivat saada avustuksia:
 - a) ympäristönsuojelu, mukaan luettuna ihmisten elinympäristö, muun muassa vähentämällä saastumista ja edistämällä uusiutuvien energialähteiden käyttöä,
 - b) kestävän kehityksen edistäminen luonnonvarojen paremman käytön ja hallinnan avulla,
 - c) eurooppalaisen kulttuuriperinnön säilyttäminen, mukaan luettuina julkinen liikenne ja kaupunkien uudistaminen,
 - d) inhimillisten voimavarojen kehittäminen muun muassa edistämällä koulutusta, vahvistamalla paikallishallinnon ja sen toimielinten hallinnollisia tai julkisen palvelun valmiuksia tai sen rakenteita sekä sitä tukevia demokraattisia prosesseja,
 - e) terveyden- ja lastenhoito.
2. Akateemiselle tutkimukselle voidaan myöntää tukea, jos sen kohteena on yksi tai useampi ensisijainen ala.

4 ARTIKLA

1. EFTA-valtioiden rahoitusosuus avustusten muodossa ei saa ylittää 60 prosenttia hankkeen kustannuksista, paitsi sellaisissa hankkeissa, joita muutoin rahoitetaan valtion tai alue- tai paikallishallinnon talousarviomäärärahoista, jolloin rahoitusosuus ei saa ylittää 85 prosenttia kokonaiskustannuksista. Yhteisön yhteisrahoituksen enimmäisrajoja ei saa missään tapauksessa ylittää.
2. Voimassa olevia valtiontukea koskevia sääntöjä on noudatettava.
3. Euroopan yhteisöjen komissio tarkastelee ehdotettujen hankkeiden yhteensopivuuden yhteisön tavoitteiden kanssa.
4. EFTA-valtioiden vastuu hankkeista rajoittuu sovitun suunnitelman mukaisen rahoituksen myöntämiseen. Vastuuta kolmansia osapuolia kohtaan ei ole.

5 ARTIKLA

Varat myönnetään edunsaajavaltioiden käyttöön (Tšekin tasavalta, Viro, Kreikka, Espanja, Kypros, Latvia, Liettua, Unkari, Malta, Puola, Portugali, Slovenia ja Slovakia) seuraavan jakoperusteen mukaisesti:

Edunsaajavaltio	Prosenttiosuus
Tšekin tasavalta	8,09 %
Viro	1,68 %
Kreikka	5,71 %
Espanja	7,64 %
Kypros	0,21 %
Latvia	3,29 %
Liettua	4,50 %
Unkari	10,13 %
Malta	0,32 %
Puola	46,80 %
Portugali	5,22 %
Slovenia	1,02 %
Slovakia	5,39 %

6 ARTIKLA

Sitomattomien määrärahojen jakamiseksi uudelleen edunsaajamaiden ensisijaisille hankkeille toteutetaan tarkastelu marraskuussa 2006 ja uudelleen marraskuussa 2008.

7 ARTIKLA

1. Tässä pöytäkirjassa tarkoitettu rahoitusosuus sovitetaan tiiviisti yhteen sen kahdenvälisen rahoitusosuuden kanssa, jonka Norja myöntää Norjan rahoitusjärjestelmän perusteella.
2. EFTA-valtiot varmistavat erityisesti, että hakumenettelyt ovat molempien edellisessä kohdassa tarkoitettujen rahoitusjärjestelmien osalta samat.
3. Yhteisön koheesiopolitiikassa tapahtuvat muutokset otetaan asianmukaisesti huomioon.

8 ARTIKLA

1. EFTA-valtiot perustavat komitean, joka hallinnoi ETA:n rahoitusjärjestelmää.

2. EFTA-valtiot antavat tarvittaessa muita ETA-rahoitusjärjestelmän täytäntöönpanomääräyksiä.
3. Hallintokulut katetaan 2 artiklassa tarkoitetusta kokonaismäärästä.

9 ARTIKLA

Sopimuspuolet tutkivat viisivuotiskauden lopussa ja sopimuksessa tarkoitettuja oikeuksia ja velvollisuuksia rajoittamatta sekä sopimuksen 115 artikla huomioiden tarvetta tarkastella taloudellisia ja sosiaalisia eroja Euroopan talousalueella.

10 ARTIKLA

Jos jokin tämän pöytäkirjan 5 artiklassa lueteltu edunsaajavaltio ei tule tämän sopimuksen sopimuspuoleksi 1 päivänä toukokuuta 2004 tai jos Euroopan talousalueen EFTA-pilarin jäsenyyteen tulee muutoksia, tähän pöytäkirjaan tehdään tarvittavat muutokset."

c) Uusi pöytäkirja N:o 44:

Lisätään pöytäkirja N:o 44 seuraavasti:

"PÖYTÄKIRJA N:o 44

16 PÄIVÄNÄ HUHTIKUUTA 2003 HYVÄKSYTYN LIITTYMISASIAKIRJAN
SISÄLTÄMISTÄ SUOJAMEKANISMEISTA

1. Sopimuksen 112 artiklan soveltaminen yleiseen taloudelliseen suojalausekkeeseen ja tiettyjen siirtymäjärjestelyiden sisältämiin suojamekanismeihin ihmisten ja liikenteen vapaan liikkuvuuden alalla.

Sopimuksen 112 artiklaa sovelletaan myös tilanteisiin, jotka määritellään tai joihin viitataan 16 päivänä huhtikuuta 2003 hyväksytyn liittymisasiakirjan 37 artiklassa ja tiettyjen siirtymäjärjestelyiden sisältämissä suojamekanismeissa liitteen V (työntekijöiden vapaa liikkuvuus) ja liitteen VIII (sijoittautumisoikeus) otsikon "Siirtymäkausi" alla, liitteen XVIII (Työterveys ja -turvallisuus, työoikeus sekä miesten ja naisten tasa-arvoinen kohtelu) 30 kohdassa (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 96/71/EY) ja liitteen XIII (Liikenne) 26c kohdassa (neuvoston asetus (ETY) N:o 3118/93) annetuissa määräyksissä samoin aikarajoituksin, soveltamisaloin ja vaikutuksin kuin näissä määräyksissä on vahvistettu.

2. Sisämarkkinoiden suojalauseke

Sopimuksessa määrättyä yleistä päätöksentekomenettelyä sovelletaan myös Euroopan yhteisöjen komission tekemiin päätöksiin 16 päivänä huhtikuuta 2003 hyväksytyn liittymisasiakirjan 38 artiklan mukaisesti."

3 ARTIKLA

1. Kaikki yhteisön toimielinten ETA-sopimukseen sisällytettyihin säädöksiin tekemät muutokset, jotka on tehty Tšekin tasavallan, Viron tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Unkarin tasavallan, Maltan tasavallan, Puolan tasavallan, Slovenian tasavallan ja Slovakian tasavallan liittymisehtoja ja mukautuksia Euroopan unionin perussopimukseen koskevalla asiakirjalla, jäljempänä '16 päivänä huhtikuuta 2003 hyväksytty liittymisasiakirja', otetaan osaksi ETA-sopimusta.
2. Tätä tarkoitusta varten lisätään seuraava luetelmakohta ETA-sopimuksen liitteiden ja pöytäkirjojen kohtiin, joissa viitataan kyseisten yhteisön toimielinten antamiin säädöksiin:

"- [CELEX-viitenumero] Tšekin tasavallan, Viron tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Unkarin tasavallan, Maltan tasavallan, Puolan tasavallan, Slovenian tasavallan ja Slovakian tasavallan liittymisehtoja ja mukautuksia Euroopan unionin perussopimukseen koskeva asiakirja, joka on hyväksytty 16 päivänä huhtikuuta 2003."

3. Jos 2 kohdassa tarkoitettu luetelmakohta on kyseisen kohdan ensimmäinen luetelmakohta, sitä edeltää ilmaisu "sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna seuraavilla:".
4. Tämän sopimuksen liitteessä A luetellaan ETA-sopimuksen liitteiden ja pöytäkirjojen kohdat, joihin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettu teksti lisätään.
5. Jos ETA-sopimukseen ennen tämän sopimuksen voimaantuloa sisällytettyihin säädöksiin on uusien sopimuspuolten liittymisen takia tehtävä mukautuksia, ja vaadittavista mukautuksista ei ole määrätty tässä sopimuksessa, nämä mukautukset käsitellään ETA-sopimuksessa määrättyjen menettelyjen mukaisesti.

4 ARTIKLA

1. Tämän sopimuksen liitteessä B tarkoitettut järjestelyt otetaan osaksi ETA-sopimusta.
2. ETA-sopimuksen kannalta merkitykselliset järjestelyt, joihin viitataan 16 päivänä huhtikuuta 2003 hyväksytyssä liittymisasiakirjassa, mutta joita ei mainita tämän sopimuksen liitteessä B, käsitellään ETA-sopimuksessa määrättyjen menettelyjen mukaisesti.

5 ARTIKLA

Tämän sopimuksen osapuoli voi saattaa sen tulkintaa tai soveltamista koskevan kysymyksen ETA:n sekakomitean käsiteltäväksi. ETA:n sekakomitea tutkii asian hyväksyttävän ratkaisun löytämiseksi ja ETA-sopimuksen moitteettoman toiminnan jatkamiseksi.

6 ARTIKLA

1. Nykyiset sopimuspuolet ja uudet sopimuspuolet ratifioivat tämän sopimuksen tai hyväksyvät sen omia menettelyjään noudattaen. Ratifiointi- ja hyväksymiskirjat talletetaan Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristöön.
2. Sopimus tulee voimaan samana päivänä kuin liittymissopimus, mikäli kaikki ratifiointi- tai hyväksymisasiakirjat on talletettu ennen kyseistä päivää ja edellyttäen, että seuraavat asiaan liittyvät sopimukset ja pöytäkirjat tulevat voimaan samana päivänä:
 - a) Norjan kuningaskunnan ja Euroopan yhteisön sopimus Norjan rahoitusjärjestelmästä vuosiksi 2004–2009,
 - b) Euroopan talousyhteisön ja Islannin tasavallan väliseen sopimukseen Tšekin tasavallan, Viron tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Unkarin tasavallan, Maltan tasavallan, Puolan tasavallan, Slovenian tasavallan ja Slovakian tasavallan Euroopan unioniin liittymisen johdosta liitettävä lisäpöytäkirja,

- c) Euroopan talousyhteisön ja Norjan kuningaskunnan väliseen sopimukseen Tšekin tasavallan, Viron tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Unkarin tasavallan, Maltan tasavallan, Puolan tasavallan, Slovenian tasavallan ja Slovakian tasavallan Euroopan unioniin liittymisen johdosta liitettävä lisäpöytäkirja, ja
- d) Euroopan yhteisön ja Norjan kuningaskunnan välillä kirjeenvaihtona tehty sopimus tietyistä maataloustuotteista.

3. Mikäli kaikki uudet sopimuspuolet eivät ole tallettaneet sopimuksen ratifiointi- tai hyväksymisasiakirjojaan määräajassa, tämä sopimus tulee voimaan niiden valtioiden osalta, jotka ovat tehneet näin. Siinä tapauksessa ETA:n neuvosto päättää välittömästi tähän sopimukseen ja mahdollisesti ETA-sopimukseen tehtävistä mukautuksista.

7 ARTIKLA

Tämä sopimus on laadittu yhtenä alkuperäiskappaleena englannin, espanjan, hollannin, islannin, italian, kreikan, latvian, liettuan, maltan, norjan, portugalin, puolan, ranskan, ruotsin, saksan, slovakian, slovenian, suomen, tanskan, tšekin, unkarin ja viron kielellä. Teksti on yhtä todistusvoimainen kaikilla kielillä, ja se talletetaan Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristöön, joka lähettää oikeaksi todistetun jäljennöksen kullekin tämän sopimuksen osapuolen hallitukselle.